

Vyplňujte jen bílé kolonky!

Formulář vyplňujte na počítači; kolonky se zvětší automaticky podle množství textu.

## NETECHNICKÉ SHRNUTÍ PROJEKTU POKUSŮ č. 42/2018

### Název projektu pokusů

Pooperační *in vivo* monitorace střevní anastomózy a miniinvazivní ošetření dehiscence – experimentální studie

Doba trvání projektu pokusů 2018-2020

Klíčová slova - maximálně 5 minipraxe, rektální anastomóza, *leakage*, miniinvazivní ošetření dehiscence

### Účel projektu pokusů - označte jej křížkem (x) do prázdného polička

- základní výzkum
- translační nebo aplikovaný výzkum
- vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látok nebo výrobků ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat
- zachování druhů
- vyšší vzdělávání nebo odborná příprava
- trestní řízení a jiné soudní řízení

### Cíle projektu pokusů (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)

Cílem experimentální studie je prokázat na prasečím modelu, že *in vivo* monitorace tkáňového metabolismu v oblasti střevní anastomózy může vést k časné diagnostice dehiscence. Tím může být eventuální sanační výkon indikován dříve a nemusí dojít k rozvoji těžké peritonitidy a sepse. Dále je v plánu ověřit význam méně invazivního ošetření dehiscence (transanální sutura, endoskopický klip) ve srovnání s klasickými chirurgickými přístupy (laparotomie, derivační výkon). Cílem je prokázat vyšší procento zachráněných anastomóz a nižší operační stres u výše uvedených metod pomocí sledování zánětlivé reakce organizmu.

Všechny tyto techniky vyžadují ověření na experimentálním modelu dříve, než budou zavedeny do klinické praxe.

### Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)

K tomu, aby mohly být nové miniinvazivní metody ošetření dehiscence anastomózy zavedeny do běžné klinické praxe, je nutné provést srovnávací studii s klasickými chirurgickými přístupy na relevantním experimentálním modelu. Vzhledem k tomu, že sledování metabolismu v oblasti anastomózy vyžadující invazivní měření jsou u člověka podstupující střevní resekční výkon nevhodná, je nezbytné tuto monitoraci provádět ve zvířecím experimentu. Obdobná studie doposud nebyla provedena a tento pokus je nenahraditelný a plně oprávněný. S ohledem na charakter chirurgického výkonu, velké množství odběrů a nutnou blízkou anatomickou příbuznost je použití laboratorního zvířete (laboratorní prase) nezbytné a nelze nahradit žádnou alternativní metodou. Dalším důvodem jsou srovnatelné hodnoty zánětlivých parametrů, které odrážejí reakci organizmu. Výsledky experimentu na praseti jsou aplikovatelné pro lidské subjekty.

### Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá

Skupiny a počty zvířat:

- kontrolní skupina (Sham) - anastomóza bez leaku – 7 zvířat (3 náhradní pro případ onemocnění)
- kontrolní skupina – dehiscence anastomózy anastomózy - 14 zvířat (3 náhradní pro případ onemocnění).
- jednotlivé intervenční skupiny

A – transanální sutura + laparoskopická laváž

B - transanální sutura + laparotomie a otevřená laváž dutiny břišní

C – ošetření dehiscence pomocí endoskopického klipu – (Over-The-Scope klip - OTSC)

D - chirurgická revize, dekonexe anastomózy

Vždy – po 14 prasatech + 4 náhradní pro případ jejich onemocnění nebo selhání modelu.

Počet prasat, max 95 jedinců, je nutný, jak k získání dostatečných zkušeností, tak i k statistické signifikanci a správné interpretaci dat. Celý projekt je rozložen na období 2018-2020

Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?

Míra závažnosti experimentů je střední.

Následky experimentální perforace tlustého a slepého střeva u miniaturního prasete jsou naším vědeckým týmem dostatečné prozkoumány a optimalizovány pomocí předcházejících experimentů. Zvířata budou po vytvoření rektální anastomózy a následného *leakage* dostávat léky s protizánětlivým a analgetickým účinkem Vetalgin nebo Flunixin (i.m.). Při jakémkoliv zhoršení zdravotního stavu bude zvířatům podáván Fentanyl (i.m.) nebo budou bezodkladně utracena. V experimentu budou použity jednak intaktní zvířata nebo zvířat z jiných mírně až středně závažných experimentů, u kterých nedošlo k narušení tělových dutin například experimenty na kůži případně svalově-kosterním aparátu po uplynutí několikatýdenní (5-8 týdnů) rekonvalescenci. Po ukončení experimentu budou zvířata usmrčena podáním letální dávky Thiopentalu a KCl případně omráčena jatečnou pistolí a vykrvena. Po usmrcení bude kadáver smluvně odvezen ke kafilernímu zpracování dle platných technologických postupů.

#### Uplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)

Nahrazení používání zvířat: Uveděte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.

V roce 2013 byla publikována práce popisující vytvoření nového prasečího modelu střevního úniku (*leakage*) po provedení anastomózy následující po resekci rekta (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23957829>). V této studii byla schopnost vytvořit *leakage* u prasat cca 30%. Provedení transanální rektosigmoidektomie pomocí jednoho laparoskopického portu nebo cirkulárního stapleru byly také demonstrovány pomocí prasat (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22751619>, <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25392669>).

V roce 2011 byla také publikovaná vědecká práce o prasečím *leakage* tlustého střeva a jeho úspěšném primárním ošetření pomocí degradabilního stentu (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/21706291>). *Ex vivo* bylo prasečí rektum použito také na otestování kyanoakrylátového lepidla pro zpevnění dostatečně i nedostatečně provedené anastomózy (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23736305>). Model totální koliktomie u prasat byl také použit na demonstraci efektivity side-to-side nitinol kompresní anastomózy (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23575914>). Většinou se prasata používají jako model na porovnání různých technik ošetření anastomózy se zaznamenáním komplikací (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24608308>, <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24385246>).

Transanální radikální endoskopická resekce rekta na dvou prasatech byla vykonaná v roce 2011, přičemž autoři pozorovali, že endoskopická resekce rekta u prasat není jenom technicky proveditelná ale taky bezpečná (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22776309>). Z přehledové práce z roku 2011 je patrné že potkan se jako modelové zvíře pro simulaci anastomózy tlustého střeva v důsledku poměrně silné rezistence vůči intra-abdominální infekci nehodí a myš nebo prase představuje vhodnější variantu (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/21968050>). Z další studie vyplývá, že pro vytvoření prasečího modelu střevního *leakage* je potřebné vytvořit perforaci minimálně 21mm (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17106198>). Na druhé straně jiná studie poukazovala na určité rozdíly ve vytvoření komplikací (peritonitidy, absces, sepse) spojených s perforací nebo následnou ischemizací anastomózy u prasečího modelu (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19842904>). Žádné experimenty nebo studie se neopakují a nebudou opakovat. V databázi (<http://www.gopubmed.org/web/go3r/>) jsme použitím klíčových slov: *pig, colon anastomosis leakage* nenalezli žádnou studii, kde by byly použity námi zamýšleny způsoby ošetření *leakage* rekta u preklinického modelu miniaturního prasete nebo prasete jako takového.

Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.

V předchozích studiích jsme optimalizovali počty experimentálních zvířat v jednotlivých skupinách (7-14ks). Uvedený počet zvířat je nezbytný pro vědecky zdokumentovanou variabilní odpověď prasat/miniprasat po experimentální perforaci tlustého střeva. Průběh experimentu a parametry modelu budou sledovány pomocí odběrů vzorků periferní krve, roztoku přes mikrodialyzační katetr a pomocí mikroendoskopu.

Setrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnější použití z hlediska vědeckých cílů.

Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.

Následky experimentální perforace tlustého a slepého střeva u miniaturního prasete jsou naším vědeckým týmem dostatečně prozkoumány a optimalizovány pomocí předcházejících experimentů. Zvířata budou po vytvoření rektální anastomózy a následného *leakage* dostávat léky s protizánětlivým

a analgetickým účinkem Vetalgin nebo Flunixin (i.m.). Při jakémkoliv zhoršení zdravotního stavu bude zvířatům podáván Fentanyl (i.m.) nebo budou bezodkladně utracena.